

Houtrookoverlast, wat kun je doen?

Houtrook en Gezondheid

21 september 2018

Longfonds

Strijd mee
voor gezonde lucht
en gezonde longen

Missie: Samen strijden om longziekten de wereld uit te krijgen en van belang zijn voor de patiënt van vandaag.

Ambities: Longweefselherstel, Vaccin tegen astma, Rookvrije generatie, Gezonde Lucht

1,2 miljoen Longpatiënten (astma, COPD en kleinere longziekten)
7000+ per jaar

Voorlichting, belangenbehartiging, onderzoek

33.000 leden
174.000 donateurs
39.000 collectanten
690 actieve vrijwilligers
85 medewerkers

Ziek door houtrook

CBS 2011: 10 procent gehinderden door houtrook
2017: Utrecht 20 procent en Amersfoort 28 procent

Tientallen meldingen bij Longfonds Advieslijn in het stookseizoen.

55 – 58 procent van de mensen met astma en COPD worden regelmatig benauwd van houtrook (bron NIVEL).

Gehinderden zijn vaak wanhopig.

Houtstook door particulieren

Nederland telt 1,2 miljoen houtgestookte installaties, 14 procent van de huishoudens. 1 miljoen worden er gebruikt.

Binnenshuis:

- Houtkachels: gebruik bepalend voor vervuiling
- Pelletkachels: meestal als hoofdverwarming, meest optimale verbranding mogelijk
- Open haarden: worden weinig gebruikt, zijn niet efficiënt, veel vervuiling

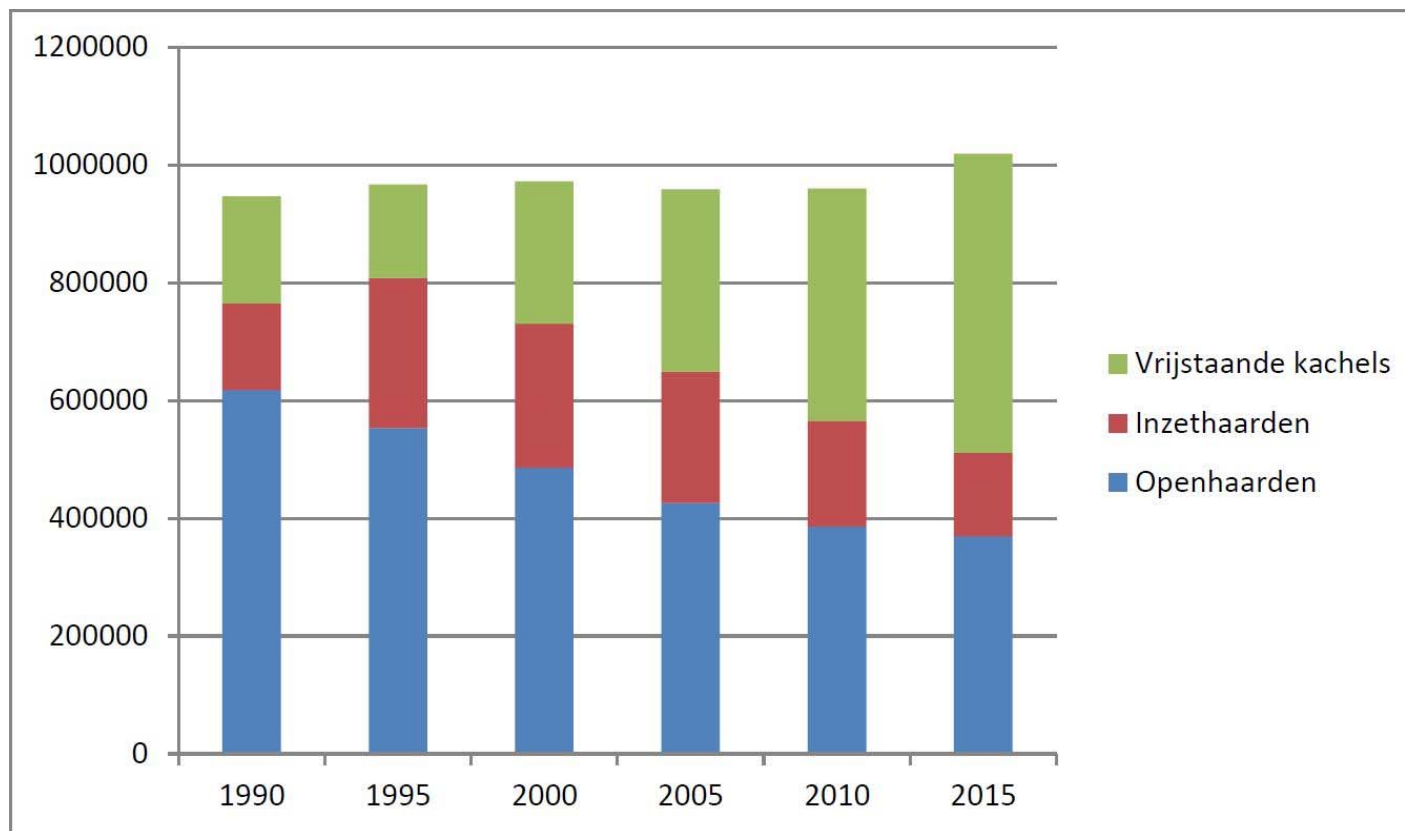
Buitenshuis: (geen optimale verbranding, veel vervuiling, mensen verbranden zelfs afval)

- Vuurkorven, vuurschalen,
- Terrashaarden

Toename houtkachels

Het aantal gebruikte openhaarden en inzetkachels in Nederland neemt de laatste jaren af. Het aantal gebruikte vrijstaande kachels neemt echter sterk toe.

Bron: CBS

Toename houtstook

Strijd mee
voor gezonde lucht
en gezonde longen

Verbruik biomassa huishoudens in TeraJoule

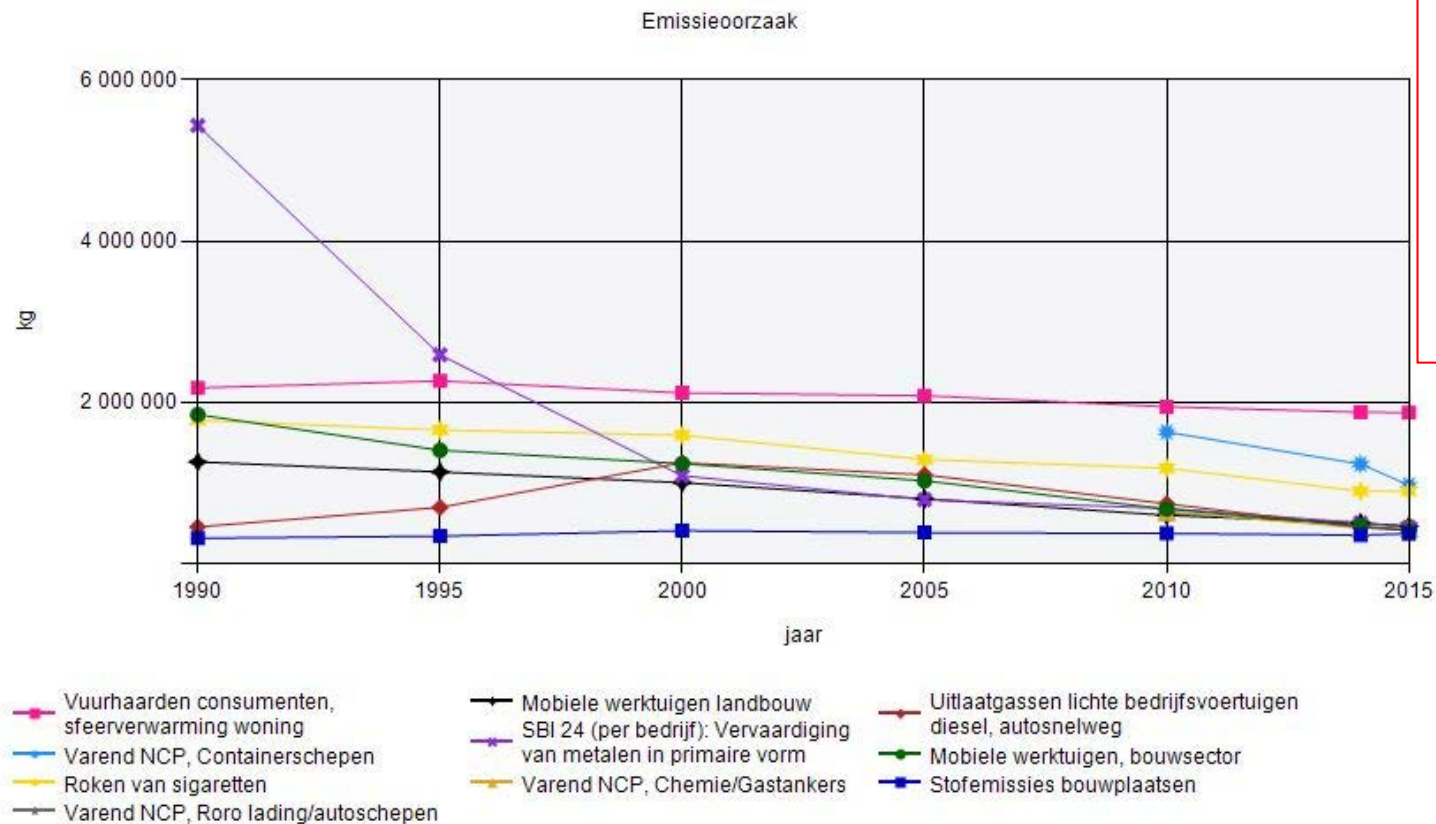
Uit onderstaande tabel blijkt dat tussen 2010 en 2015 10 procent meer biomassa werd verstoekt door huishoudens. Dit komt vooral op het conto van vrijstaande houtkachels door het verbranden van hout.

Onderwerpen	Verbruik van biomassa						
	Finaal verbruik						
Perioden	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016**
Technieken	TJ						
Totaal biomassa huishoudens	17 129	17 278	17 459	17 910	18 381	18 638	19 036
Houtkachels huishoudens, open haarden	2 623	2 588	2 564	2 550	2 542	2 518	2 516
Houtkachels huishoudens, inzethaarden	3 895	3 718	3 546	3 382	3 223	3 059	2 909
Houtkachels huishoudens, vrijstaand	10 340	10 702	11 078	11 709	12 345	12 792	13 341
Houtskoolverbruik door huishoudens	270	270	270	270	270	270	270

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen 26-9-2017

Emissies Houtrook

Fijnstofemissies (PM_{2,5}) door houtvuren hoog in vergelijking met andere bronnen en nemen nauwelijks af.

TNO heeft berekend dat houtstook in de winter lokaal gemiddeld verantwoordelijk is voor 10% van de fijnstofconcentraties. ECN heeft in een onderzoek in Schoorl zelfs concentraties tot 40 procent veroorzaakt door houtrook gemeten.

Vervuilende stoffen

Bij houtverbranding komt vrij:

- fijn stof (waaronder ultrafijn stof);
- anorganische gassen (zoals koolmonoxide, stikstofoxiden);
- vluchtige organische stoffen (onder meer benzeen, styreen, 1,3-butadieen, n-hexaan);
- polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK's, waaronder benzo(a)pyreen, dioxines);
- aldehyden, fenolen, levoglucosan en quinonen (zoals respectievelijk formaldehyde, cresol en hydroquinone, guiacol en andere hydroxyfenolen);
- organische zuren (onder meer azijnzuur);
- methoxyfenolen (specifiek bij houtrook).

Hoeveel een bepaalde kachel uitstoot hangt af van de volledigheid van de verbranding en van de verbrandingsefficiëntie. Factoren van invloed zijn: het stookgedrag van de stoker, type kachel, brandstoftype, verbrandingsduur, meteorologische omstandigheden, ventilatiecapaciteit van de woning en soort schoorsteen

Gezondheidsrisico's

Iedereen loopt een gezondheidsrisico, ook de stoker!

Genoemde stoffen hebben effecten op korte en lange termijn. Van irriterend tot kankerverwekkend.

Fijnstof houtstook = fijnstof verkeer

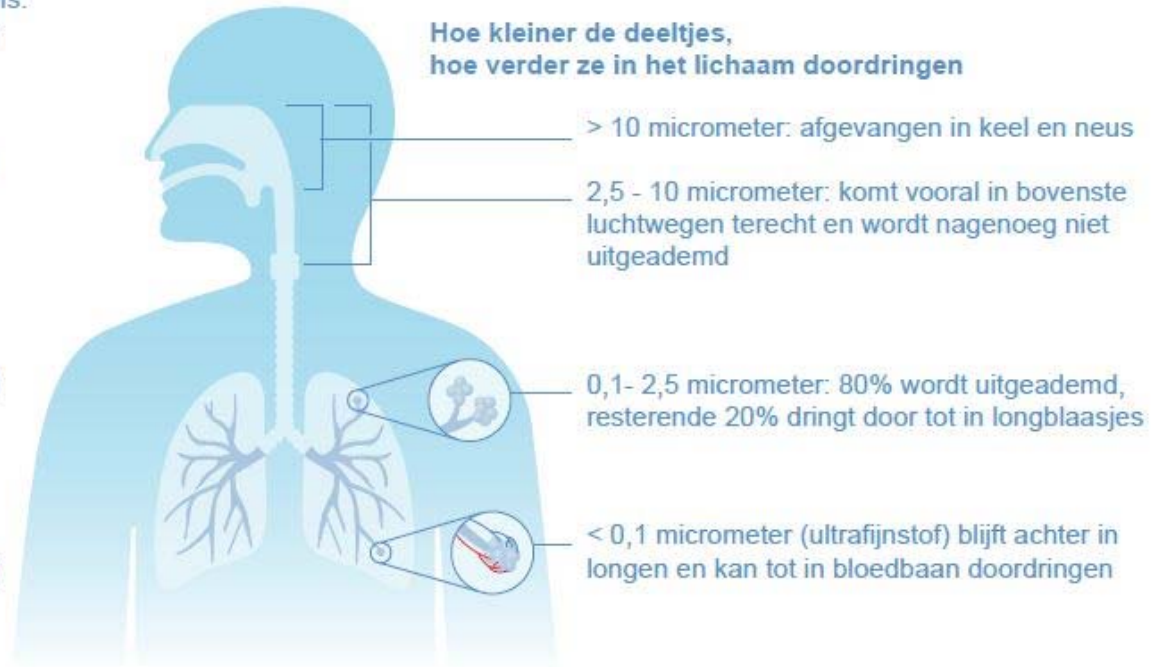
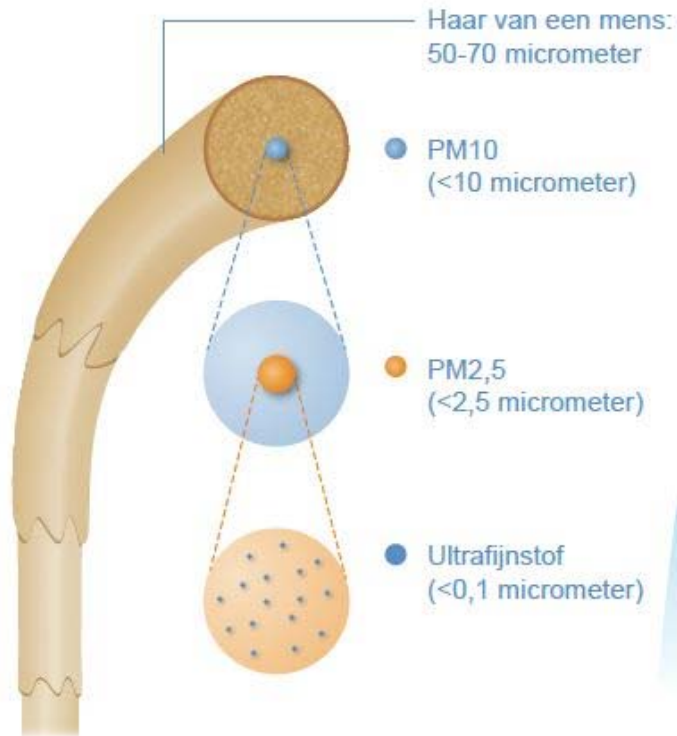
2 uur houtkachel stoken = 10 uur autorijden

Fijnstof kent geen veilig niveau waarbij er geen gezondheidseffecten zijn:
hoe minder fijnstof hoe gezonder!

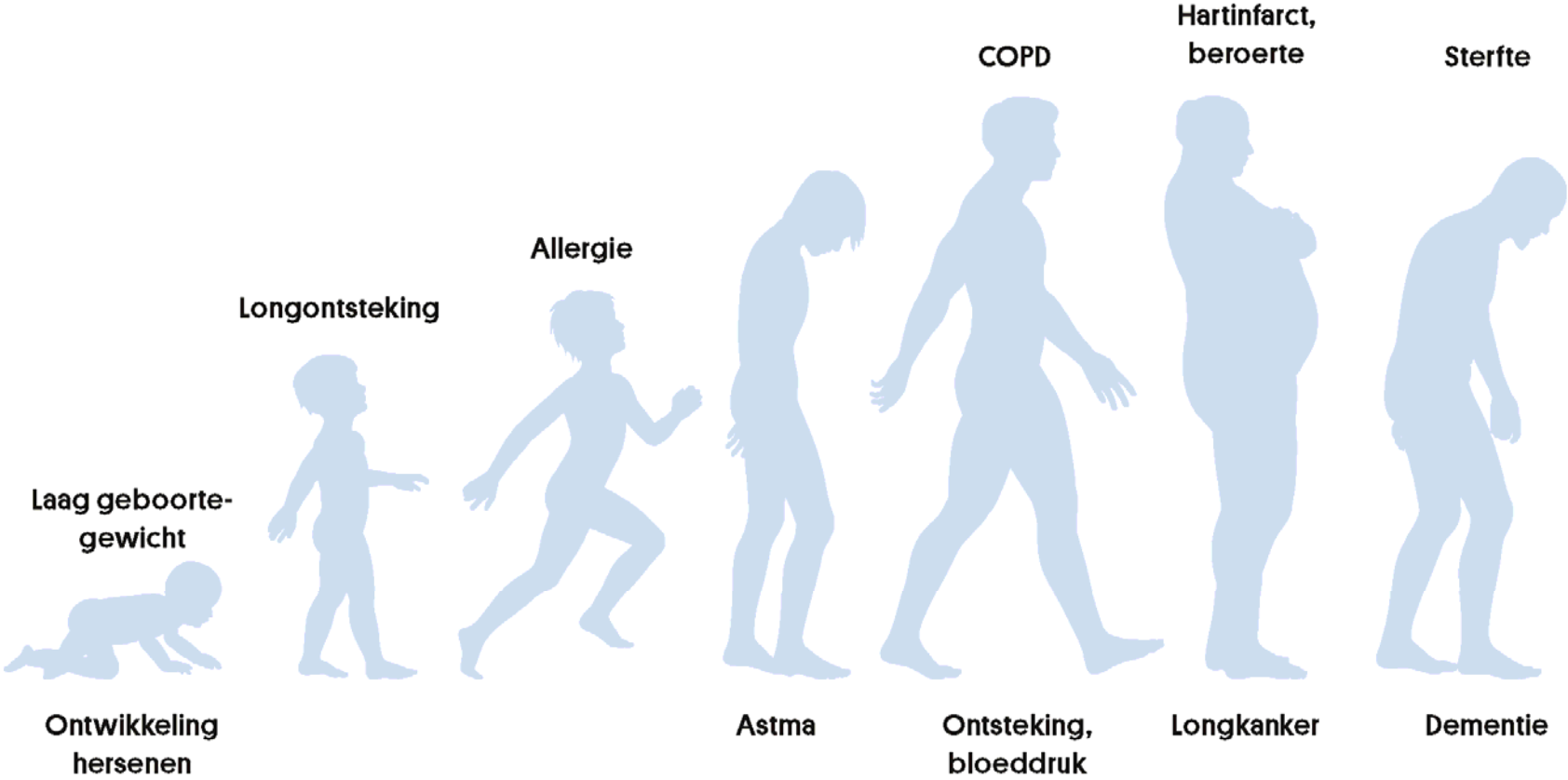
Fijnstof

Strijd mee
voor gezonde lucht
en gezonde longen

Gezondheidsrisico's

Blootstelling aan houtrook

WHO: 'De WHO noemt een toename van astma en COPD, bronchiolitis, middenoorontsteking en hart- en vaatziekten als gezondheidseffecten van houtrook.'

RIVM: 'Blootstelling aan houtrook wordt in sommige studies geassocieerd met meer (ziekenhuisopnamen voor) hart- en vaataandoeningen, luchtwegklachten en een verslechterde longfunctie. Andere studies laten geen relatie met negatieve gezondheidseffecten zien.'

RIVM: 'In het algemeen geldt dat hoe meer luchtverontreiniging er in een bepaald gebied is, hoe meer gezondheidsschade er kan optreden. Op basis van de huidige inzichten blijft het vanuit gezondheidskundig oogpunt raadzaam om emissies van verbranding, van welke bron dan ook, te beperken.'

Kwetsbare groepen

Mensen met een longziekte, hart- en vaatziekten, ouderen en kinderen.

Zij kunnen meer en eerder klachten ontwikkelen door blootstelling aan houtrook, ook bij kleine hoeveelheden.

Klachten: benauwdheid, hoesten, lagere longfunctie.

Bij hoge blootstellingen kunnen de klachten lang aanhouden, ook als het vuur al uit is. Dit belemmert mensen in hun dagelijkse leven.

Geurhinder

Hangt af van:

- Aard van de geur
 - Duur
 - Frequentie
 - Intensiteit
 - Leeftijd
 - Bezorgdheid
 - Eigen gezondheid
-
- Moeilijk te voorspellen, persoonsgebonden

Gezondheidsklachten:

- hoofdpijn
- misselijkheid
- slaapklachten
- vermoeidheid
- luchtwegklachten

Strijd mee
voor gezonde lucht
en gezonde longen

Strijd mee
voor gezonde lucht
en gezonde longen

Niemand meer zieke longen
door de lucht die hij inademt

Ambitie Longfonds

Standpunt Longfonds

Longfonds wil gezondheidsschade door houtrook voorkomen.

Wij willen:

- Dat overheden het stoken van hout ontmoedigen en voorlichting geven over de gezondheidseffecten
- Een stookalarm gekoppeld aan een stookverbod bij mist en windstil weer
- De beëindiging van de subsidie op pelletkachels.
- Overlastsituaties adequaat aanpakken
- Houtstookvrije wijken
- Van gas af is ook van hout af.
- Promoot gezonde alternatieven van opwekking energie / warmte

Strijd mee
voor gezonde lucht
en gezonde longen

Christine Strous

christinestrous@longfonds.nl

+31 (0) 6 51 49 21 74